

ابواب معرفت با زیارت جامعه کبیره گشوده شد

آیت الله سید محمد مهدی میرباقری معتقد است: ابواب معرفت با زیارت جامعه کبیره به روی ما باز شد و سیر در وادی ولایت با این زیارت ممکن شده است.

آیت الله سید محمد مهدی میرباقری معتقد است: ابواب معرفت با زیارت جامعه کبیره به روی ما باز شد و سیر در وادی ولایت با این زیارت ممکن شده است.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه: دهمین امام بزرگوار شیعیان حضرت امام هادی(ع) که شاید شناخت کمی از این امام همام در میان شیعیان و دوستداران اهل بیت عصمت و طهارت وجود داشته باشد، در ۱۵ ذیحجه به دنیا آمد. مادر بزرگوار ایشان حضرت سمانه مغربیه نام داشت که از سنین کودکی در خانه امام جواد(ع) و تحت تعلیم بنات رسول الله قرار گرفت.

در سال های اخیر جسارت های فراوانی به این امام بزرگوار شد، از جمله اینکه حرم مبارک ایشان منهدم گشت و یا عده ای با اشعاری سعی بر اهانت بر وجود مقدس این امام بزرگوار داشتند اما آنچه مسلم است این است که نور اهل بیت هرگز به خاموشی نمی گراید و شیعیان بیش از پیش ارادت خود به آستان امام هادی(ع) را ابراز داشتند و گنبد حرم ایشان و پسر بزرگوارشان امام عسکری(ع) مورد بازسازی قرار گرفت.

به مناسبت ولادت امام هادی(ع) برای آشنایی بیشتر با معارف آن امام بزرگوار از جمله دو زیارتی که از ایشان به یادگار مانده است که زیارت جامعه کبیره و زیارت غدیریه نام دارد، مروری بر این زیارات از منظر دو تن از کارشناسان دینی کشور خواهیم داشت.

آیت الله میرباقری در مورد زیارت جامعه کبیره می گوید: یک نکته این است که گشوده شدن این سطح از زیارت الامام یک اذن و تصرفی می خواهد. به نظر می آید امام هادی ارواحناه فداه یک چنین تصرفی را در دوران امامت خودشان کردند که باب یک مقامی از مقامات زیارت را به روی مومنین برای همیشه باز کردند؛ که در زیارت جامعه کبیره و در زیارت جامعه ائمه مومنین تجلی می کند.

وی می افزاید: برای تشبیه می گویم همانطور که قرآن الفاظ که نیست و البته در یک منزلتی الفاظ هم هست ولی یک حقایقی است که با قرآن نازل می شود و ابوابی به روی عالم توحید باز می شود و سیر در مقامات تا رسیدن به توحید ممکن می شود و اگر این قرآن نمی آمد به تعبیر امام رضوان الله تعالی علیه این اسرار الی الابد مکتوم می ماند؛ همین طوری که قرآن یک حقیقتی است دارد که در عوالم از جمله در عالم ما بواسطه وجود مقدس نبی اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نازل می شود و یک طرفش نزول قرآن است یک طرفش صعود ما است؛ یعنی امکان رفعت ما در مقامات قرآن پیدا می شود و اگر این مقامات تنزل پیدا نمی کرد، راه رفعت ما هم بسته بود. قرآن حقیقتش از آن عالم بالاست و لااقل و إِنَّهُ فِی أُمِّ الْكِتَابِ لَدَیْنَا لَعَلِّی حَکِیْمٌ (زخرف/۴) از آن مقام تنزل پیدا می کند و در همه مقامات هم بصورت قرآن نازل وجود دارد تا می آید و در عالم دنیا نازل می شود. اگر قرآن این مراحل را تنزل پیدا نمی کرد مراتب سیر ما هم تا رسیدن به آن مقامات مسدود بود. اگر در یک مقامی از مقامات قرآن نبود حرکت ما قطع می شد؛ لذا برای این است که قرآن حبل متصل است؛ یعنی هر چه مقامات را طی کنید تا مقام لقاء الله این مقامات متصلاً در قرآن است و قرآن در همه این مقامات تنزل پیدا کرده است. بنابراین نزول قرآن معنایش این است یک حقایقی اتفاق افتاده و یک درهایی باز شده است.

وی ادامه می دهد: امام هم همین طور است؛ یعنی امام حبل الله و سبیل الله و صراط الله است؛ انسان وقتی در وادی محبت طی طریق می کند در واقع در وادی ولایت امام است. در وادی معرفت هر چه جلو می رود وادی ولایت امام است؛ یعنی همه این حقایق در همه مقاماتش با امام تنزل پیدا کرده است. در نتیجه سیر با امام در این مقامات ممکن است.

در زیارت جامعه کبیره یک حقایقی است که آن حقایق از آستان مقدس امام هادی تا ما تنزل پیدا کرده است و اینگونه می شود در آن مقامات زیارت جامعه سیر کنیم تا به حقیقت زیارت جامعه کبیره برسیم

آیت الله میرباقری معتقد است: در زیارت جامعه کبیره یک حقایقی است که آن حقایق از آستان مقدس امام هادی تا ما

تنزل پیدا کرده است و اینگونه می شود در آن مقامات زیارت جامعه سیر کنیم تا به حقیقت زیارت جامعه کبیره برسیم؛ منتهی در زیارت طریق سیر این است که انسان مقابل امام علیه السلام قرار بگیرد و مقدماتی که در زیارت از راه دور انسان باید طی کند از جمله اینکه عزم کند بعد کوچ کند بعد غسل کند و آدابی که باید انجام دهد را طی کند. چنانچه در هنگام زیارت از راه دور آدابی وجود دارد که انسان انجام میدهد از جمله در غسل زیارت امام رضا چنین می گوید که $\text{اَللّٰهُمَّ طَهِّرْنِيْ وَ طَهِّرْ لِيْ قَلْبِيْ وَ اشْرَحْ لِيْ صَدْرِيْ}$ ؛ باید تطهیر شود تا به شرح صدر برسد و پا در وادی ولایت بگذارد؛ بعد این هر قدمی که بر می دارد با توجه و حضور و ذکر باشد بعد زمانی که به آن جا رسید دوباره از نو غسل کند و وقتی به ابواب حرم رسید از خدای متعال و نبی اکرم و اهل بیت و ملائکه ای که مقرب و موکل هستند اجازه ورود بگیرد تا وقتی که در حضور امام قرار بگیرد.

وی می افزاید: سیر با زیارت جامعه کبیره یعنی این که در هر سلامی که می کند یک خشوع و خضوع و اقراری باید اتفاق بیفتد و این اقرار این توجه این خشوع این تحمل از همان مقام، یک بابی به روی انسان باز می کند. ائمه، ابواب الله هستند یعنی هر مقامی از مقاماتشان بابی در وادی توحید است؛ اسما الله هستند لذا به هر شانی از شئون آن ها که در زیارت جامعه کبیره توجه داده شده، اگر ما به آن شان سلام و تواضع و خشوع می کنیم از همان مقام یک بابی به روی ما باز می شود که غیر از مقامات دیگر هست؛ لذا در هر سلام زیارت جامعه کبیره به یک تعبیر یک جواب خاص از همان سلام به انسان می رسد؛ نه این که کلاً یک جواب باشد و به تعبیر دیگر ما همین طوری که خشوع می کنیم نسبت به آن مقام امام استشفاع به آن مقام امام هم می کنیم؛ یعنی می گویم از این همین مقامات شفاعت کنید.

اگر کسی بخواهد سیر با زیارت بکند یعنی با زیارت به سمت خدا برود و با امام در وادی ولایت امام که ابواب توحید است سیر بکند و این مقامات را درک بکند، اذن می خواهد. امام هادی علیه السلام گویا این زیارت را که به ما داده و اجازه دادند که از این وادی وارد بشویم

وی می گوید: اگر کسی بخواهد سیر با زیارت بکند یعنی با زیارت به سمت خدا برود و با امام در وادی ولایت امام که وادی و ابواب توحید است سیر بکند و این مقامات را درک بکند، اذن می خواهد. امام هادی علیه السلام گویا این زیارت را که به ما داده و اجازه دادند که از این وادی وارد بشویم؛ کما این که خدای متعال وقتی قرآن را نازل می کند به ما اجازه می دهد تا ما با قرآن صاعد شویم؛ یعنی قرآن برای شفاعت ما پایین آمد حالا ما می توانیم با قرآن در وادی توحید سیر کنیم. و قبل از نزول قرآن امم انبیای دیگر با قرآن سیر نمی کردند با همان نازل قرآن که در کتب انبیای خودشان بوده سیر می کردند، وقتی قرآن آمد $\text{وَ كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّوْرِ}$ ؛ (ابراهیم/۱) نبی اکرم با این کتاب ما را سیر می دهند.

این کارشناس دینی اظهار می دارد: وقتی زیارت جامعه کبیره آمد گویا امام هادی ما را با این زیارت می خواهند سیر دهند؛ یعنی در وادی ولایت یک کشتی به نام زیارت جامعه انداختند و می گویند که با این کشتی سیر کنید، ناخدایش هم خود امام هادی علیه السلام است. البته همه این تشبیهی بیش نیست. لذا کسی خیال نکند زیارت جامعه کبیره را می خوانیم و خودمان می رویم. این مثل کسی است که می گوید $\text{اَللّٰهُمَّ احْسِبْنَا كِتَابُ}$ ؛ ما قرآن را می خوانیم و دیگر پیغمبر می خواهیم چه کنیم؟! این شخص نمی داند که همه قرآن دست پیغمبر است و ایشان باید دستگیری کند والا کسی به قرآن نمی رسد.

وی می افزاید: جامعه کبیره دست امام هادی است و کسی نمی تواند بفهمد جامعه کبیره چیست. سیر در وادی ولایت با زیارت جامعه کبیره سیر به شفاعت امام هادی است. حضرت شفاعت اولیه ای که کردند این است که این باب را باز کردند. مثل اینکه استاد به شاگردش می گوید این ذکرها را بگویند تا ببیند چه کار می کند تا به همان اندازه دستگیری کند؛ امام هادی علیه السلام این زیارت را گفتند و ابواب معرفت با زیارت جامعه کبیره به روی ما باز شد؛ این خیلی گشایش است و خیلی شفاعت مهمی است و حضرت شفاعت کردند و به شفاعت ایشان سیر در وادی ولایت با زیارت جامعه کبیره ممکن شده است و این سیر به انجام هم نمی رسد الا با شفاعت خود امام. کسی خیال کند اگر سرمان را بیاندازیم زیر زیارت جامعه کبیره خوان می شویم؛ اشتباه فکر کرده است. سیر هم به این است که آدم مقدمات را طی کند و بعد واقعاً زیارت کند.

آیت الله میرباقری می گوید: این زیارت شریفه در سلام هایش یک نوع خضوع و خشوع و قرب است و در لعن هایش یک نوع تبری و جدا شدن از ولایت باطل با شفاعت امام هادی علیه السلام است تا به تبری و تولی کامل برسد و خدای متعال به انسان اذن و اجازه شفاعت بدهد که شامل انسان شود. لذا در پایان زیارت جامعه کبیره چنین آمده است $\text{اَنْ تَدْخِلَنِيْ فِيْ جُمْلَةِ الْعَارِفِيْنَ بِهِمْ وَ يَحَقِّهُمْ وَ فِيْ زُمْرَةِ الْمَرْحُوْمِيْنَ يَشْفَعَتِهِمْ}$ ؛ اگر کسی این سیر را کرد به اذن خدای متعال به مقام معرفت می رسد و رحمت خاص الهی که رحمت رحیمیه است به شفاعت امام

استغفار کند. لذا او را واسطه قرار دادند و حضرت یعقوب هم آنها را رد نکرد و گفت سوف استغفرلکم و وعده داد که برای آنها استغفار کند. این نشان می دهد که ما نیاز به شفاعت داریم. آیه دیگری نیز در مورد پیامبر ما در سوره مباره نسا آمده است که لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ، یعنی تنها استغفار گنه کار کافی نیست و باید پیامبر برای آنها استغفار کند لوجد الله توابا رحیما، آن وقت خدای متعال خواهد بخشید. دقیقا این مضمونی که در جامعه کبیره آمده است که این ذنوب بخشیده نمی&zwjz شود مگر اینکه رضای اهل بیت ضمیمه آن شود. همان چیزی است که در این دو آیه شریفه می بینیم. اهل بیت که وجاهتی در پیشگاه خدا دارند، به وسیله آنها از تقصیر ما درگذرند.

وی در پایان اضافه کرد: زیارت جامعه کبیره متضمن معارف اصیل اسلامی است. زائری که با این زیارت معصومی را زیارت می کند، خوب است که به محتوا و مضمون این زیارت توجه نیز توجه کند